

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

HAVA TAKSİ VE GENEL HAVACILIK İŞLETMELERİ İÇİN UÇUŞ VE GÖREV SÜRESİ SINIRLAMALARI İLE DİNLENME GEREKLİLİKLERİ TALİMATI (SHT-FTL/HG)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, uçuş emniyetinin sağlanması için uçuş ve kabin ekibi üyeleri ile işletcinin uyması zorunlu olan uçuş ve kabin ekibi üyelerine yönelik uçuş ve görev süresi sınırlamaları ile dinlenme gerekliliklerine ilişkin esas ve usulleri belirlemek ve bu konudaki faaliyetleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmış hava taksi ve genel havacılık işletmelerini, söz konusu işletmelerde görevli ilgili yönetici personeli ve geçerli lisans ve/veya sertifika sahibi olan uçuş ve kabin ekibi üyelerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, 14/10/1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 10/11/2005 tarih ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 16/06/1984 sayılı ve 18433 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğine (SHY 6A) ve 14/05/2013 tarihli ve 28647 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY 6B) dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

a) Ana üs: İlgili uçuş ve kabin ekibi üyesinin genel olarak bir görev süresine veya görev süreleri serisine başladığı veya son verdiği ve normal koşullar altında işletcinin ilgili uçuş ve kabin ekibi üyesinin konaklamasından sorumlu olmadığı, işletici tarafından uçuş ve kabin ekibi üyesine tayin edilen mahalli,

b) Artırılmış uçuş ekibi: İlgili hava aracını işletmek üzere gerekli olan asgari sayının üzerinde uçuş ekibi üyesinden oluşan, her bir uçuş ekibi üyesine tayin edildiği görev yerinden ayrılma ve uygun nitelikte kalifiye başka bir uçuş ekibi üyesi ile değiştirilme imkânı veren uçuş ekibini,

c) Bakanlık: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’nı,

ç) Diğer nöbet: Evdeki veya uygun konaklama tesisindeki nöbeti,

d) Dinlenme süresi: Ekip üyesinin tüm görevlerden ve nöbetten muaf olduğu, görev sonrasında veya görev öncesindeki, sürekli, kesintisiz ve tanımlanmış süre zarfını,

e) FTSS: Uçuş ve UGS sınırlamaları ile dinlenme gereklilikleri prosedürü,

f) Geçici üs: Ana üs dışında, uçuş harekâtının devamlılığı için, uçuş ve kabin ekibi üyesinin UGS’nin başlayıp sona erdiği ve ekip üyesine işletcinin uygun konaklama tesisi ve

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

iaşe imkânı sağlamakla yükümlü olduğu, uçuş ve kabin ekibi üyelerinin geçici bir süre kalacağı ve aynı zamanda işleticinin filosunda yer alan asgari bir hava aracının konuşlandığı işleticiler tarafından tayin edilen yurt içi ve/veya yurt dışındaki mahali,

g) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,

ğ) Görev: Uçuş görevi, idari görevler, eğitim vermek veya almak ve kontrolleri gerçekleştirmek, konumlandırma ve bir takım nöbet unsurları dâhil olmak üzere, ekip üyesinin işletici için icra ettiği herhangi bir görevi,

h) Görev süresi: Herhangi bir ekip üyesinin işletici tarafından bir görev için görev yerinde hazır bulunduğu anda başlayan ve söz konusu kişinin, uçuş sonrası görevi de dâhil olmak üzere tüm görevlerden muaf olduğu anda sona eren süreyi,

ı) Görevli ekip üyesi: Bir uçuş sırasında veya uçuşun bir bölümünde hava aracında görev yapan ekip üyesini,

i) Havaalanı nöbeti: Havaalanında icra edilen nöbeti,

j) Hava işi: Önceden belirlenmiş bir hava sahasında ve belirlenmiş bir amaca yönelik olarak gerçekleştirilen operasyonları,

k) HEMS: Helikopterle gerçekleştirilen acil durum tıbbi hizmet operasyonlarını,

l) İntibak edilmiş: Herhangi bir ekip üyesinin günlük biyolojik saatinin, söz konusu ekip üyesinin bulunduğu zaman dilimine senkronize edildiği hali,

m) Kabin ekibi üyesi: İşletici tarafından operasyonlar sırasında yolcular ile uçuşun emniyetine ilişkin görevler verilen, uçuş ekibi ya da teknik ekip üyesi dışındaki uygun niteliklere sahip bir ekip üyesini,

n) Konumlandırma: Kişiye özel dinlenme yerinden tayin edilen göreve intikal yerine kadarki ve tayin edilen göreve başlama yerinden kişiye özel dinlenme yerine kadarki seyahat süresi ile dinlenme yerinden görevin başlamasına ve görevin başlamasından dinlenme yerine kadarki yerel ulaşım için geçen zaman hariç olmak üzere, görevli olmayan uçuş ve kabin ekibi üyesinin işleticinin emriyle bir yerden başka bir yere ulaştırılmasını,

o) Mola: Herhangi bir UGS dâhilindeki, görev olarak sayılan ve uçuş ve kabin ekibi üyesinin bu sırada tüm görevlerden muaf tutulduğu, dinlenme süresinden daha kısa olan bir süre zarfını,

ö) Nöbet: Herhangi bir uçuş ve kabin ekibi üyesinin işletici tarafından herhangi bir uçuş, konumlandırma veya araya giren dinlenme süresi olmadan sair görev için görevlendirme almak üzere hazır bulunmasının gerekli görüldüğü önceden bildirilmiş ve tanımlanmış süreyi,

p) Rotasyon: Ana üs'te veya geçici üste başlayan ve işleticinin söz konusu ekip üyesinin konaklamasından artık sorumlu olmadığı bir dinlenme süresi için ana üsse veya geçici üsse geri döndüğünde sona eren, asgari bir uçuş görevini ve ana üs veya geçici üs dışındaki dinlenme sürelerini içeren görev veya görevler serisini,

r) Sektör: UGS'nin bir parçası olarak, hava aracının kalkış amacıyla ilk hareketinden itibaren, iniş sonrasında tayin edilmiş park pozisyonunda tamamıyla duruncaya kadar geçen uçuşu,

s) SHT G-VFR-H: 21.09.2012 tarihli "Gece Görerek Şartlarda Helikopterlerin HEMS, Ambulans, Arama Kurtarma ve İnsani Yardım Maksatlı Uçuşlarına İlişkin Talimat"ı,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ş) SHY-İPC: 29.01.2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik’i,

t) SHY 6B: 14.05.2013 tarihli ve 28647 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği’ni,

u) SKPK: Sorumlu kaptan pilot kararı,

ü) Tek boş gün: Önceden tebliğ edilen, bir yerel günden ve iki yerel geceden oluşan, tüm görevlerden ve nöbet görevinden muaf olunan süreyi (Dinlenme süresi, boş gün kapsamına dâhil edilebilir),

v) Turnaround: Sektörler arasındaki hazırlığı,

y) Uçuş ekibi üyesi: Bir UGS boyunca, hava aracının işletilmesi ile ilgili görevleri ifa eden pilot lisansına sahip ekip üyesini,

z) Uçuş görev süresi: Herhangi bir uçuş ve kabin ekibi üyesinin görev yerinde hazır bulunmasıyla başlayan, bir sektör veya sektörler serisini kapsayan ve söz konusu uçuş ve kabin ekibi üyesinin görevli ekip üyesi olarak hareket ettiği son sektörün sonunda hava aracının nihai olarak durduğu, uçaklar için motorların kapatıldığı veya helikopterler için pallerin durduğu anda sona eren süreyi,

aa) Uçuş süresi-sabit kanat: Hava aracının kalkış amacıyla park yerinden ilk hareket ettiği andan belirlenmiş park yerinde durmasına ve tüm motorların veya pervanelerin kapatılmasına kadar geçen zamanı,

bb) Uçuş süresi-döner kanat: Helikopter pallerinin dönmeye başladığı andan, uçuş sonunda park yerinde motorun susturularak pallerin durduğu ana kadar geçen toplam süreyi,

cc) UGS: Uçuş görev süresini,

çç) US: Uçuş süresi (block time)’ni,

dd) Uygun konaklama tesisi: Nöbet görevi, açık mesai ve dinlenme kapsamındaki anlam doğrultusunda, her bir uçuş ve kabin ekip üyesi için sessiz bir ortama sahip ve bir yatakla donatılmış, yeterli şekilde havalandırmaya, sıcaklığın ve ışık yoğunluğunun ayarlanmasına ilişkin bir cihaza ve yiyecek ile içeceğe erişim imkânına sahip olan ayrı bir odayı,

ee) Uzun menzil uçuşu: Bir UGS içinde, asgari 4 saatlik zaman dilimi geçilen bir uçuş görevini,

ff) Yerel gece: Yerel saatle 22.00 ila 08.00 arasına tekabül eden herhangi bir 8 saatlik süreyi,

gg) Yerel gün: Yerel saatle 00.00’da başlayan 24 saatlik süreyi,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Boş gün

MADDE 5 – (1) Bu Talimatta tanımlanan amaç doğrultusunda, ekip üyelerine işletmeler tarafından verilecek boş günlere yönelik uygulamaların;

a) Birbirini takip eden 6 günü müteakip asgari 1 tek boş gün,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- b) Her bir takvim ayı için asgari 7 yerel gün ve
c) Her bir takvim yılı için asgari 96 yerel gün olacak şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

(2) Boş günler, çalışılan gün sayısı ile orantılı olarak verilir.

(3) Boş günler, kullanıldığı ay içine ve ayın iki yarısına dengeli dağıtılır.

(4) Bir takvim ayı içerisinde verilmesi gereken asgari 7 yerel gün, 2+2+1+1+1 şeklinde gruplanarak planlanır.

Sorumluluklar

MADDE 6 – (1) Bu Talimatta belirtilen esas ve sınırlamaların planlanmasından sorumlu olmak üzere işletmeler tarafından asgari bir personel görevlendirilmesi gerekmektedir.

(2) Ayrıca, bu Talimatta yer alan gerekliliklerin yerine getirilmesinden ve kontrolünden işletmeler ve ekip üyeleri Genel Müdürlüğe karşı sorumludurlar.

İşletici sorumlulukları

MADDE 7 - (1) İşletici;

a) Her bir ekip üyesi için bir ana üs belirleyecektir.

b) Uçuş görev süreleri ve dinlenme sürelerinin sıklıkları ve biçimleri arasındaki ilişkiyi dikkate alacak ve minimum dinlenme verilmiş uzun görevlerin ekip üyeleri üzerinde oluşturacağı etkiyi göz önünde bulunduracaktır.

c) Boş günler planlayacak ve bunları ekip üyelerine asgari 24 saat önceden önceden bildirecektir.

ç) Ekip üyelerine, ekip üyelerinin önceki görevlerin etkilerinin üstesinden gelmelerine ve bir sonraki UGS'nin başlangıcı itibarıyla dinlenmiş olmalarına imkân verecek şekilde yeterli süreye sahip dinlenme süreleri temin edecektir.

d) Görev çizelgelerini, ekip üyelerinin yeterli dinlenmeyi planlamalarına imkân verecek şekilde yayımlayacaktır.

e) Uçuş görevlerini, uçuş öncesi görevler, sektör, turnaround süreleri için gerekli zamanı göz önünde bulundurarak müsaade edilen UGS dâhilinde planlayacaktır.

Ekip üyesi sorumlulukları

MADDE 8 - (1) Ekip üyesi,

a) Verilen dinlenmeye ilişkin imkanlardan ve kolaylıklardan optimal bir şekilde faydalanacak ve dinlenme sürelerini uygun bir şekilde planlayacak ve kullanacaktır.

b) Aşırı yorgun olduğu durumlarda hava aracında görevli olmayacaktır.

Faaliyet kapsamı

MADDE 9 – (1) İşleticinin sahip olduğu mevcut ruhsat kapsamına bakılmaksızın, gerçekleştirmekte olduğu operasyon faaliyetine ilişkin olarak bu Talimat içerisinde yer alan ilgili faaliyet hükümleri geçerli olacaktır.

Bildirim süreleri

MADDE 10 – (1) İşletici tarafından yer görevlerine ilişkin bildirim süreleri için aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

- a) UGS kapsamında, bir uçuş görevi için hazırlık yapılması ile ilk uçuş süresinin başlaması arasında geçen süre, asgari 60 dakikadır.
- b) Görev süresi kapsamında, uçuş/uçuş serilerinin sona ermesinden itibaren geçen süre asgari 30 dakikadır.
- c) Bu fıkranın (b) bendine istisna teşkil etmek üzere, görev süresi kapsamındaki uçuş sonrası bildirim süresi, simülatör görevleri ve eğitim faaliyetleri için asgari 60, sabit kanat hava ambulans görevleri için asgari 15 dakikadır.
- ç) Bu fıkranın (a) bendine istisna teşkil etmek üzere, UGS kapsamındaki uçuş öncesi bildirim süresi, helikopter hava ambulans görevleri için asgari 15, sabit kanat hava ambulans görevleri için 45 dakikadır.

Sabit kanat operasyonları kapsamında uçuş sırasındaki dinlenmeye bağlı olarak azami günlük UGS'nin uzatılması

MADDE 11 - (1) Uçuş sırasındaki dinlenme olanağı, hava aracı kabinindeki veya kokpitteki, dikey yönde geri yaslanabilen ve istirahat eden ekip üyesi için konforlu bir koltuk anlamına gelmektedir.

(2) UGS, 3 sektör ile sınırlıdır.

(3) Uçuş sırasında asgari dinlenme süresi her bir ekip üyesi için ardışık 90 dakika ve son inişi yapacak uçuş ekibi üyeleri için ardışık 2 saattir.

(4) Azami günlük UGS limitleri, uçuş ekibi için uçuş sırasında dinlenmeye bağlı olarak bir ilave uçuş ekibi üyesi ile 2 saat, iki ilave uçuş ekibi üyesi ile 3 saat uzatılabilecektir.

(5) Dinlenme olanağında geçirilen tüm zaman, UGS'den sayılır.

Uçuş operasyonlarında öngörülemez haller – SKPK

MADDE 12 - (1) Aşağıda belirtilen hususlara uygun olmak kaydıyla, görev başlangıcı sonrasında başlayan, uçuş operasyonlarındaki öngörülemez hallerde, UGS'ye ve dinlenme sürelerine ilişkin limitler, diğer ekip üyeleri ile de istişare edildikten sonra sorumlu kaptan pilot tarafından değiştirilebilir.

a) Bu Talimat hükümleri kapsamında belirlenen azami UGS limitleri, azami 2 saat artırılabilir. Artırılmış uçuş ekibi olması durumunda ise, azami UGS limitleri azami 3 saat artırılabilir. Son sektörde, izin verilen artışın kalkış sonrasında öngörülemez haller sebebiyle aşılması durumunda, uçuş planlanmış varış noktasına veya yedek havaalanına devam edilebilir.

b) Ciddi aşırı yorgunluğa sebebiyet verebilecek öngörülemez haller durumunda, sorumlu kaptan pilot, uçuş emniyeti üzerindeki her nevi yıkıcı etkiyi ortadan kaldırmak amacıyla gerçek UGS'yi kısıltacak ve/veya dinleme süresini arttıracaktır.

c) İşletici aşağıdakileri sağlamalıdır:

1) Sorumlu kaptan pilot tarafından, herhangi bir UGS kendi takdir hakkı ve yetkisi doğrultusunda arttırıldığında veya dinlenme süresi kısıtıldığında işleticiye bir rapor sunulur.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

2) Gerçekleştirilen UGS'nin artırılmasının veya dinlenme süresinin kısaltılmasının 1 saati aştığı hallerde, işletici tarafından, işleticinin kendi yorumları ile birlikte kaptan raporunun bir kopyası söz konusu olaydan en geç 28 gün içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

(2) Dinlenme süresinin kısaltılması, sadece yapılacak olan planlı uçuş görevinin zamanında icrasının şüpheli duruma geldiği zamanlarda uygulanabilir. Dinlenme süresi, azami 2 saat kısaltılabilir. Kısaltılması durumunda, müteakip görev sonrasındaki hak edilen dinlenme süresi, kısaltılan miktarın 2 katı kadar arttırılacaktır. Ancak, bu Talimat hükümleri kapsamında belirtilen hak edilen dinlenme süresi 10 saatin altına kısaltılamaz.

(3) UGS'nin SKPK ile uzatılmasını müteakip dinlenme süresi kısaltılamaz.

Uçuş ve görev süresi sınırlamaları

MADDE 13 - (1) Herhangi bir ekip üyesinin görevlendirildiği toplam görev süresi aşağıdakileri aşmayacaktır:

- Birbirini izleyen herhangi 7 gün içerisinde 60 saat görev süresi;
- Birbirini izleyen herhangi 14 gün içerisinde 110 saat görev süresi;
- Birbirini izleyen herhangi 28 gün içerisinde 190 saat görev süresi, bu süre boyunca uygulanabildiği ölçüde eşit oranda yayılmış;
- Herhangi bir takvim yılı içerisinde 2000 saat görev süresi.

(2) Herhangi bir ekip üyesinin görevlendirildiği sektörlerin toplam uçuş süresi aşağıdakileri aşmayacaktır:

- Birbirini izleyen herhangi 28 gün içerisinde, sabit kanat için 100 saatlik uçuş süresi, döner kanat için 90 saatlik uçuş süresi;
- Birbirini izleyen herhangi 12 takvim ayı içerisinde 1000 saatlik uçuş süresi;
- Döner kanat operasyonları için birbirini izleyen herhangi 7 gün içerisinde 30 saatlik uçuş süresi.

Konulandırma

MADDE 14 - (1) Konulandırmaya ilişkin hususlarda aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

- Konulandırmalarda harcanan tüm zaman, görev süresi olarak kayıt altına alınacaktır.
- Uçuş görev başlangıç ve sonrasındaki konulandırmalar sektör sayılmayacaktır. Ancak, uçuş operasyonu öncesindeki konulandırma UGS olarak sayılacaktır;
- Uçuş görevi sonrasındaki konulandırma, bu Talimat hükümlerinde belirtilen hak edilen dinlenme süreleri hesaplanırken dikkate alınır.

Açık mesai

MADDE 15 - (1) Yerde verilen bir molaya bağlı olarak azami günlük UGS'nin uzatılmasına ilişkin koşullar aşağıdaki hususlar doğrultusunda olacaktır:

- UGS dâhilindeki, uygun konaklama tesisinde gerçekleştirilen mola asgari ardışık 3 saatlik bir süreye sahiptir.
- Bu Talimat kapsamında belirtilen azami uçuş görev süreleri, molanın %50'sine kadar arttırılabilecektir ancak bu süre hiçbir şekilde 4 saati aşamaz.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- c) Yerde verilen mola, bütünüyle UGS olarak sayılacaktır;
- ç) Uygun konaklama tesisi sağlanır.
- d) Açık mesai, uçuş sırasındaki dinlenme ile birleştirilemez.
- e) Uçuş sonrası ve uçuş öncesi görevleri ile seyahat haline ilişkin asgari toplam süre 60 dakikadır.

Dinlenme süreleri

MADDE 16 - (1) Ana üs'te başlayan herhangi bir UGS'nin öncesinde sağlanan asgari dinlenme süresi en azından, hangisi daha uzun ise, bir önceki görev süresi kadar veya 12 saattir.

(2) Ana üs dışında başlayan herhangi bir UGS'nin öncesinde sağlanan asgari dinlenme süresi en azından, hangisi daha uzun ise, bir önceki görev süresi kadar veya 10 saattir. Bu süre, seyahat ve fizyolojik ihtiyaçlar için olan süreye ilaveten 8 saatlik uyku imkânını kapsayacaktır. Fizyolojik ihtiyaçlar için izin verilen süre 1 saattir. Dolayısıyla, uygun konaklama tesisine seyahat süresinin 30 dakikanın üzerinde olması halinde, işletici dinlenme süresini, 30 dakikanın üzerindeki seyahat süresinin farkının iki katı kadar artırmalıdır.

(3) Uzun menzil uçuşlarına ilişkin dinlenme süreleri ile ilgili aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

- a) Varış noktasındaki asgari dinlenme, hangisi daha uzunsa, en az bir önceki görev süresi kadar veya 14 saattir.
- b) İlgili ekip üyelerine, ana üs veya geçici üs'se döndükten sonra 2 yerel geceyi kapsayan asgari 48 saatlik dinlenme süresi verilir.

Nöbet

MADDE 17 - (1) Havaalanı nöbetine ilişkin hususlarda aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

- a) Ekip üyesinin, bildirim noktasında bildirimde bulunmasından itibaren tebliğ edilen havaalanında nöbet süresinin sonuna kadar havaalanında nöbette olduğu sayılır.
- b) Havaalanı nöbeti, görev süresine dâhil edilir.
- c) UGS, UGS'nin başlangıcından itibaren sayılır. Azami UGS, nöbette geçirilen 4 saatin üzerindeki süre kadar kısaltılır.
- ç) Havaalanı nöbetinin ve tahsis edilmiş UGS'nin azami birleşik süresi 16 saattir. Böyle bir durumda havaalanı nöbeti, bu Talimat hükümlerinde belirtilen asgari dinlenme süresi hesaplamalarında dikkate alınması için görev süresine eklenir.
- d) UGS'nin tahsisine yol açmaması halinde, havaalanında nöbet sonrasında, bu Talimatın 16ncı maddesinde belirtildiği üzere bir dinlenme süresi gelir.
- e) Havaalanında nöbetleyen, işletici ekip üyesine halka açık olmayan, yiyecek ile içeceğe erişim imkânına sahip sessiz ve konforlu bir yer sağlar.

(2) Havaalanı harici nöbete ilişkin aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

- a) Havaalanı harici nöbetin azami süresi 16 saattir.
- b) Nöbet sonrasında, görev verilmediyse, asgari 8 saatlik dinlenme süresi gelir.
- c) Nöbet, ekip üyesi için UGS'nin başlanmasıyla sona erer.
- ç) Nöbetin ilk 6 saat içerisinde sona ermesi halinde, azami UGS, uçuş görevi başlangıcından itibaren işler.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

d) Nöbetin ilk 6 saat sonrasında sona ermesi halinde, azami UGS, 6 saati aşan nöbet süresi miktarı oranında kısaltılır.

e) UGS'nin uçuş sırasındaki dinlenmeye bağlı olarak veya açık mesaiye bağlı olarak uzatılması halinde, bu fıkranın (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen 6 saatlik süre 8 saate uzatılır.

f) İşletici ekip üyesine uygun konaklama tesisi imkânlarına sahip bir yer sağlar.

g) Havaalanı haricindeki nöbette harcanan sürenin %25'i, bu Talimatın ilgili hükümleri kapsamında görev süresi olarak sayılır;

Uçuş görevi, görev ve dinlenme süresi kayıtları

MADDE 18 - (1) İşletici, ekip üyelerine ait aşağıdaki kayıtları muhafaza eder:

a) Uçuş (blok) süreleri;

b) Her bir görev süresinin ve UGS'nin başlangıcı, süresi ve bitişi;

c) Dinlenme süreleri ve tüm görevlerden muaf olarak geçirilen boş günler.

(2) Ayrıca bu kayıtlar bu Talimatta belirtilen gerekliliklere uygun olarak tutulur ve talep üzerine, işletici, söz konusu kayıtların münferit kopyalarını ilgili ekip üyesine temin eder.

(3) Bu maddenin 1inci fıkrasında yer alan kayıtlar ekip üyesinin tüm uçuş görev, görev ve dinlenme sürelerini kapsamıyorsa, ilgili ekip üyesi aşağıdaki kayıtları kendi muhafaza eder:

a) Uçuş (blok) süreleri;

b) Her bir görev süresinin ve UGS'nin başlangıcı, süresi ve bitişi;

c) Dinlenme süreleri ve tüm görevlerden muaf olarak geçirilen boş günler.

(4) Ekip üyesi, görevli olduğu işleticiye uçuş görevlerine başlamadan önce ilgili kayıtlarını temin eder.

(5) Kayıtlar, asgari 24 ay süresince muhafaza edilir.

(6) Ayrıca, işletici, SKPK'lara ilişkin raporlar asgari 24 ay boyunca muhafaza edilir.

(7) Bu maddede bahsi geçen aylık kayıtlar, takip eden ayın 10'una kadar, Genel Müdürlüğe elektronik ortamda gönderilecektir. Ayrıca, Genel Müdürlük tarafından gerekli görülmesi durumunda, bu kayıtlar her zaman talep edilebilir.

İstisnai ve özel durumlar

MADDE 19 – (1) Genel Müdürlük, işleticilerin detaylı gerekçeleri ile birlikte müracaatı üzerine bu Talimatta belirtilen hususlarla ilgili sınırlamaların, sürelerin ve bununla ilgili uygulamaların dışına çıkılmasına müsaade edebilir.

(2) Bu Talimatta belirtilen gerekliliklere, arama/kurtarma faaliyetleri, sel, yangın, deprem ve benzeri durumlardaki doğal afetler ile Devlet görevleri için, Genel Müdürlüğün izni ve/veya bilgisi dâhilinde istisnai uygulamalar yapılabilir.

Gözetim ve denetim

MADDE 20 – (1) Bu Talimat hükümlerinin uygulanmasına yönelik Genel Müdürlük denetim yapmaya yetkilidir. Bu denetimlerde işletmelerin uçuş kayıtları, uçuş ekiplerinin şahsi uçuş kayıtları ve/veya kule kayıtları dikkate alınır. Bu amaçla yapılacak denetimlerde gösterilmek üzere uçuş ekiplerinin şahsi uçuş kayıt defterleri, her yılsonunda işleticiler tarafından kontrol edildiğini gösterecek şekilde imzalanarak onaylanır.

(2) Bu Talimatta belirtilen hususlara çeşitli nedenlerle gerçekleşen uyumsuzluklar veya ihlallerin tespit tarihinden itibaren Genel Müdürlüğe 7 (yedi) iş günü içerisinde bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Hava Taksi Faaliyetleri

FTSS başvuru ve onayı

MADDE 21 – (1) FTSS onay ve/veya değişiklik başvurusu, işleticiler tarafından bu Talimat ve bu konuda Genel Müdürlük tarafından yayımlanan mevzuatın usul ve esaslarına uygun şekilde yapılacaktır.

(2) İşletici, bu Talimat gerekliliklerine uyduğunu kanıtladığı takdirde, Genel Müdürlük tarafından işleticinin FTSS'si onaylanacaktır.

Azami günlük uçuş süresi, görev süresi ve UGS limitleri

MADDE 22 – (1) Ekip üyesinin, kalkış noktasındaki yerel saati çevreleyen 2 saat genişliğine sahip zaman dilimindeki bir meydana uçuş görevi icrası sonrasında asgari dinlenme süresini müteakiben gerçekleştirilecek ilk görev için o meydanın yerel saatine intibak ettiği sayılır.

Azami günlük UGS'nin hesaplanması için, görevin başladığı yerdeki yerel saatin bir sonraki görevin başladığı yerdeki yerel saatten 2 saatin üzerinde farklılık gösterdiği durumlarda, ilgili ekip üyesi ana üs veya geçici üs dışında 24 saatten daha az dinlendiğinde ilk kalkış meydanına intibak ettiği, 24 saat veya daha fazla dinlendiğinde mevcut kalkış meydanına intibak etmiş sayılır.

(2) Sabit kanat operasyonlarına ilişkin azami günlük UGS limitleri, Tablo 1'de belirtilen limitlerdir.

Görev başlangıç saati (yerel)	1-4 sektör		5 sektör		6 sektör ve üzeri	
	Tek Pilot	Çift Pilot	Tek Pilot	Çift Pilot	Tek Pilot	Çift Pilot
06:00 – 15:00	11:00	13:30	10:00	12:30	09:00	11:30
15:01 – 18:00	10:00	12:30	09:00	11:30	08:00	10:30
18:01 – 05:59	09:00	11:30	08:00	10:30	07:00	09:30

(3) Sabit kanat operasyonları kapsamında standart sayıda uçuş ekibi üyesi ile gerçekleştirilen uzun menzil uçuşları için azami günlük UGS 14 saattir.

(4) Döner kanat operasyonlarına ilişkin azami günlük uçuş görev ve uçuş süresi limitleri, Tablo 2’de belirtilen limitlerdir.

Tablo 2 – Günlük Azami Uçuş Görev ve Uçuş Süreleri				
Görev başlangıç saati (yerel)	Tek Pilot		Çift Pilot	
	UGS	US	UGS	US
05:00 – 05:59	10	5	11	6
06:00 – 13:59	10	6	12	7
14:00 – 20:59	10	5	11	6
21:00 – 04:59	9	4	10	5

(5) Döner kanat operasyonlarına ilişkin ilave limitler aşağıda belirtildiği gibidir.

a) 3 saatlik bir uçuş süresi sonrasında, saat başına ortalama 10 ve daha fazla iniş-kalkış içeren kısa mesafeli uçuşlarda uçuş ekibi üyelerine, tüm görevlerden muaf olacak şekilde ancak UGS içerisinde mütalaa edilen asgari 30 dakika mola verilecektir.

b) 3 saatlik bir uçuş süresi sonrasında, helikopterle icra edilecek harici yük ve vinç gibi zorlu operasyonlarda uçuş ekibi üyelerine, tüm görevlerden muaf olacak şekilde ancak UGS içerisinde mütalaa edilen asgari 30 dakika mola verilecektir.

c) 3 saatlik bir uçuş süresi sonrasında, offshore operasyonlarında görevli uçuş ekibi üyelerine, tüm görevlerden muaf olacak şekilde ancak UGS içerisinde mütalaa edilen asgari 30 dakika mola verilecektir.

ç) Helikopterle yapılan ve hayatta kalma kıyafetinin (survival suits) giyilmesinin zorunlu olduğu operasyonlarda; uçuş ekibi yük ve bagaj taşıma gibi fiziksel yorgunluğa sebep olacak işlerden uzak duracak ve bu faaliyetleri sadece gözlemleyecektir. Hayatta kalma kıyafeti ile gerçekleştirilen azami 3 saatlik bir uçuşun ardından, uçuş ekibi üyelerine tüm görevlerden muaf olacak şekilde ancak UGS içerisinde mütalaa edilen asgari 30 dakika mola verilecektir.

(6) Gece görerek şartlarda helikopterler ile HEMS, ambulans, arama kurtarma ve insani yardım maksatlı gerçekleştirilecek uçuşlar için SHT G-VFR-H gereklilikleri geçerli olacaktır.

Karma operasyonlar

MADDE 23 - (1) Bir ekip üyesinin aynı görev periyodu içerisinde, hem simülâtörde eğitim/kontrol maksatlı ve/veya uçuş öğretmeni/kontrol pilotu olarak, hem de hava aracında uçuş için görevlendirilmesi durumunda, simülâtörde görevlendirilen sürenin tamamı UGS’ye dâhil edilecek, ancak sektör olarak sayılmayacaktır.

(2) Bir görev periyodu içerisinde birden fazla farklı operasyon tipinde (tek pilot/çok pilot, sabit kanat/döner kanat vb.) uçuş yapılması durumunda daha kısıtlayıcı olan UGS/US limitleri geçerli olacaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Havacılık, Hava İşi ve Eğitim Faaliyetleri

Uçuş ve görev süresi prosedürü

MADDE 24 – (1) İşletici, SHY-6B kapsamında hazırladığı “İşletme El Kitabı” içerisinde bu Talimata yönelik prosedürlerini oluşturur.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Genel havacılık faaliyetleri

MADDE 25 – (1) Genel havacılık faaliyetleri, ticari amaç dışında yapılan tüm havacılık faaliyetlerini kapsamakta olup, günlük sınırlamalara ilişkin detaylar aşağıda yer almaktadır.

- a) Sabit kanat hava araçları için;
 - 1) Tek pilot: UGS, 12 saattir.
 - 2) Çift pilot: UGS, 14 saattir.
- b) Döner kanat ve diğer hava araçları için;
 - 1) Tek pilot: 10 saat UGS, 5 saat uçuş süresi.
 - 2) Çift pilot: 12 saat UGS, 7 saat uçuş süresi.

Hava işi faaliyetleri

MADDE 26 - (1) SHY 6B'nin 5inci maddesinde belirtilen hava işi operasyonlarına yönelik limitler, hava taksi faaliyetleri için ilgili maddelerde belirtilen limitler olacaktır.

Eğitim faaliyetleri

MADDE 27 - (1) Kontrol pilotları, öğretmen pilotlar, adaylar ve onaylı eğitim organizasyonları tarafından yapılacak eğitim faaliyetlerinde aşağıdaki sınırlamalar geçerli olacaktır:

- a) Gerçekleştirilen günlük uçuşlarda aşağıdaki tabloda belirtilen gerekliliklere uyulur.

Eğitim Alan Pilot ve Pilot Adayları	Azami Uçuş Süresi	Azami UGS
PPL, CPL, IR, Sınıf/Tip Eğitimleri	4 saat	12 saat
Kalkış Meydanından farklı meydanlara inişi içeren seyrüsefer eğitimleri	6 saat	12 saat
En az PPL lisansı sahibi pilotların gerçekleştirecekleri tüm yalnız ve PIC uçuşlar	6 saat	12 saat
Tüm Sentetik Uçuş Eğitimleri	4 saat	12 saat

- b) Öğretmen pilotlar ve kontrol pilotları için günlük uçuş süresi 6 saati, UGS ise 12 saati geçemez.
- c) Teorik eğitim faaliyetleri, günlük 8 saat ve birbirin takip eden 7 gün içerisinde 40 saati geçemez.
- ç) Aynı gün içerisinde uçuş/simülasyon ve teorik eğitim gerçekleştirilmesi durumunda, yukarıdaki tabloda belirtilen azami uçuş sürelerinin yarısı uygulanır. Ancak, bir günlük süre içerisinde uçuş/simülasyon ve teorik eğitim toplamı 8 saati geçemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hava Ambulans Faaliyetleri – Sabit Kanat

Hava ambulans maksatlı uçuşlar

MADDE 28 – (1) Bu bölüm, Sağlık Bakanlığı tarafından hava ambulans faaliyetleri yapmaya yetkilendirilmiş işleticilerin tescil edilmiş hava araçları ile gerçekleştirilen operasyonlar için geçerlidir.

(2) Hava ambulans operasyonları gerçekleştirilirken, aşağıdaki koşulların oluşması durumunda bu Talimatın 22nci maddesinde belirtilen azami UGS limitleri, 2 saate kadar uzatılabilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

a) Ekip üyeleri, hava ambulans uçuşuna başlamadan önceki göreviyle ilgili bu Talimatta yer alan dinlenme gerekliliklerini karşılamış olmalıdır.

b) UGS'nin, müsaade edilen 2 saatlik uzatma hakkına ilaveten SKPK ile uzatılması sadece hasta ya da organ naklinin nihai teslim noktasına gerçekleştirilmesi maksadıyla kullanılabilir. SKPK, hasta teslimi ya da organ nakli görevinin bitiminden sonra kullanılamaz. SKPK raporu işletici tarafından, işleticinin kendi yorumları ile birlikte kaptan raporunun bir kopyası söz konusu olaydan en geç 28 gün içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilir.

c) Hava ambulans görevlerinden sonra bu Talimatta yer alan dinlenme gereklilikleri ekibe sağlanmalıdır.

ç) Uzatılmış iki hava ambulans görevleri arasında asgari 48 saat olmalıdır. 2 veya daha fazla uzatılmış UGS gerektiren ambulans operasyonlarında (ilki bir hasta alımı ya da organ nakli için pozisyon uçuşu gerektiren), 48 saatlik dinlenme süresi ana üs'se dönene kadar ertelenebilir. Bu durumda, Sorumlu Kaptan ilk UGS'ye ilişkin dinlenme süresini, uygun konaklama tesisinin kullanılması kaydıyla, azami 3 saate kadar kısaltılabilir veya 10 saat olarak uygulayabilir (hangisi daha uzun ise).

d) Bir uçuş ekibi üyesi, birbirini takip eden 28 gün içerisinde sadece 3 kez uzatılmış hava ambulans görevleri icra edebilir. Bu husus, görev arttırımının 1,5 saati aştığı durumlarda geçerli olacaktır.

e) İlgili görev kayıtları, UGS'nin bu bölüm gereği uygulandığını gösterecek şekilde düzenlenmelidir.

f) UGS, açık mesai ile uzatılamaz.

Farklı görev tiplerinin kullanılması

MADDE 29 – (1) İşletici, herhangi bir gün içerisinde, bir uçağı ve uçuş ekibini, hava ambulans ve farklı bir uçuş faaliyetinde kullanmak istediğinde, bu Talimatın 28inci maddesinin 2nci fıkrasında yer alan uygulama hariç olmak üzere, bu Talimatta belirtilen ilgili azami UGS limitlerine tabi olacaktır. İzin verilen UGS limitleri, açık mesai ve SKPK ile uzatılabilir. Bu durumda, hava ambulans faaliyetleri için izin verilen uzatma limitleri geçerli değildir.

Arttırılmış uçuş ekibi

MADDE 30 – (1) Bu Talimatın 11inci madde gerekliliklerine istisna teşkil etmek üzere, arttırılmış uçuş ekibi ile gerçekleştirilen görevlere ilişkin ilave gereklilikler kapsamında aşağıdaki koşullar sağlandığı takdirde, hava ambulans operasyonlarında azami UGS limitleri, izin verilen 2 saate ilave olarak 2 saat daha arttırılabilir.

a) Uçuşta, üçüncü uçuş ekibi üyesi olarak uygun niteliklere sahip Kaptan pilot yer alacaktır.

b) İstirahat eden ekip üyesi için bir sedye ya da konforlu geri yaslanan koltuk sağlanmalıdır.

c) Azami UGS 16 saat veya bu Talimatın 22nci maddesinde belirtilen azami UGS limitlerine 4 saat ilave edildiğinde tespit edilen süre olacaktır (hangisi daha kısa ise).

ç) Hava ambulans operasyonu, hastanın teslimi ya da organ nakli sonrasında sona erecektir ve ekipler bu noktada tam dinlenme hakkına sahip olacaklardır.

d) İlave "tek boş gün" (2 yerel gece içerecek şekilde asgari 34 saat), tam dinlenme hakkının tamamlanmasını müteakip sağlanacaktır.

e) Tüm ilave ekip görevleri, Genel Müdürlüğe raporlanacaktır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Arttırılmış uçuş ekibi ile gerçekleştirilen görevlere ilişkin kümülatif görev süresi sınırlamaları ile ilgili olarak, bu Talimatın 13üncü maddesinin 1inci fıkrasının (c) bendi ile 2nci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine istisna teşkil etmek üzere, aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

a) Birbirini takip eden 28 gün içerisinde sadece 2 kez arttırılmış uçuş ekibi ile gerçekleştirilecek görevlere izin verilmektedir.

b) Birbirini takip eden 28 gün içerisinde;

1) Asgari 10 boş gün sağlanacaktır.

2) Azami görev süresi, 160 saati aşmayacaktır.

3) Azami uçuş süresi, 75 saat ile sınırlıdır.

4) Birbirini takip eden 28 günlük 3 periyod içerisinde ortalama uçuş süresi, azami 60 saat olacaktır.

5) Bu ve benzer periyodlar bahse konu operasyonları içeriyorsa, 12 takvim ayı içerisinde izin verilen uçuş saatleri 700 saat ile sınırlıdır.

ALTINCI BÖLÜM

Hava Ambulans Faaliyetleri – Döner Kanat

Hava ambulans maksatlı uçuşlar

MADDE 31 – (1) Bu bölüm, Sağlık Bakanlığı tarafından hava ambulans faaliyetleri yapmaya yetkilendirilmiş işleticilerin filosunda yer alan hava araçları ile gerçekleştirilen çift pilotlu operasyonlar için geçerlidir. Tek pilotlu operasyonlar için bu Talimatta döner kanat hava araçları için belirlenen gereklilikler geçerli olacaktır.

(2) Hava ambulans operasyonları için günlük azami UGS limiti 12, uçuş süresi 7 saattir.

(3) Hava ambulans operasyonları gerçekleştirilirken bu maddenin 2nci fıkrasında belirtilen UGS, aşağıdaki koşullara göre 15 saate artırılabilir.

a) Görevlendirme kapsamı ardışık asgari 2 günü, azami 4 günü içerecektir. Bu görevlendirmelerde, asgari dinlenme süresi 8 saat olarak uygulanacaktır.

b) Görevli ekip üyelerine, uçuş görevi esnasında asgari 1 kez dinlenme verilecek ve bu dinlenme kesintisiz olacak şekilde asgari 1 saatlik bir süreye sahip olacaktır.

c) Uygun konaklama tesisi sağlanacaktır.

ç) Ekip üyeleri, hava ambulans uçuşuna başlamadan önceki göreviyle ilgili bu Talimatta yer alan dinlenme gerekliliklerini karşılamış olmalıdır.

d) UGS'nin, müsaade edilen uzatma hakkına ilaveten SKPK ile uzatılması sadece hasta ya da organ naklinin nihai teslim noktasına gerçekleştirilmesi maksadıyla kullanılabilir. SKPK, hasta teslimi ya da organ nakli görevinin bitiminden sonra kullanılamaz.

e) İlgili görev kayıtları, UGS'nin bu bölüm gereği uygulandığını gösterecek şekilde düzenlenmelidir.

(4) Ekip üyelerine, bu maddenin 3üncü fıkrasının (a) bendinde yapılacak görevlendirme sonrasında söz konusu görevlendirme günü kadar ardışık boş gün dinlenme verilecektir. Söz konusu ardışık boş gün dinlenmelerinin uygulanmasında, bu Talimatın 5inci maddesinin 3üncü fıkrasının amir hükmü geçerli olacaktır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(5) Helikopter ambulans operasyonlarında, herhangi bir ekip üyesinin görevlendirildiği toplam görev süresi için bu Talimatın 13üncü maddesinin 1inci fıkrasındaki limitler ya da bu Talimatın 13üncü maddesinin 1inci fıkrasının (ç) bendi hükmü ile birlikte aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır.

- a) Birbirini izleyen herhangi 14 gün içerisinde 110 saat görev süresi; veya
- b) Birbirini izleyen herhangi 28 gün içerisinde 190 saat görev süresi, bu süre boyunca uygulanabildiği ölçüde eşit oranda yayılmış.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 32 – (1) Bu Talimat hükümlerine aykırı davranışlarda bulunan işleticiler, ilgili Sorumlu Yönetici Personel ve ekip üyeleri hakkında 2920 Sayılı Kanun’un 143üncü maddesi ve/veya SHY-İPC gereğince gerekli idari para cezası uygulanır.

(2) Kusur derecesi de göz önünde bulundurularak bu Talimat hükümlerine aykırı hususların devamı ve/veya tekrarı halinde ayrıca;

- a) İlgili Yönetici Personelin onay belgesi iptal edilebilir, ve/veya
- b) İlgili ekip üyelerinin lisansı veya sertifikası azami 6 (altı) ay süre ile askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 33 – (1) 07.06.2005 tarihli “Uçucu Ekip Uçuş Görev ve Dinlenme Süreleri ile Uygulama Esasları Talimatı (SHT-6A.50)”, bu Talimatın yayımlanmasını müteakip yürürlükten kaldırılacaktır.

Yürürlük

MADDE 34 – (1) Bu Talimat 1 Temmuz 2018 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) 1 Temmuz 2018 tarihine kadar işletmelerin mevcut onaylı işletme el kitaplarında yer alan uçuş görev ve uçuş süresi limitleri ile dinlenme gereklilikleri prosedürleri geçerli olacaktır.

(3) Döner kanat hava ambulans faaliyetlerine ilişkin gereklilikler, 1 Ekim 2018 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yürütme

MADDE 35 – (1) Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.